

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 28. januar 2015

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 142 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 142 (alm. del)

Vil ministeren gøre rede for, hvilke konsekvenser et forbud mod gødskning og sprøjtning vil have for plejen af de beskyttede områder?

Svar

Indledningsvis vil jeg slå fast, at et forbud mod gødskning og sprøjtning ikke vil omfatte gødning afsat fra græssende dyr. Et forbud forhindrer derfor ikke, at der fortsat kan ske pleje af arealet ved afgræsning i overensstemmelse med hidtil lovlig drift i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 3.

Det kan dog ikke udelukkes, at nogle landmænd vil ophøre med afgræsning som følge af et forbud, f.eks. som følge af, at foderværdien bliver for lav til at opretholde den hidtidige drift.

I sådanne tilfælde kan konsekvensen være, at arealet over tid vil gro til, hvis ikke anden vedligeholdelse af arealet finder sted. Det kan efter omstændighederne have betydning for naturværdierne samt lokalt ændre på landskabsbilledet, herunder påvirke de landskabsmæssige og kulturhistoriske værdier.

På arealer, hvor afgræsningen måtte ophøre, vil den almindelige rydningspligt på landbrugsjorde, (jf. lov om drift af landbrugsjorde, jf. LBK nr. 191 af 12. marts 2009) i mange tilfælde betyde, at arealerne regelmæssigt skal ryddes for opvækst (minimum hvert 5 år for træer og buske). Rydningspligten gælder på alle ubebyggede og ubefæstede arealer, der kan anvendes til jordbrugsmæssige formål, dvs. at arealerne kan ryddes med almindelige landbrugsmaskiner. Derudover vil der for græsarealer og udyrkede arealer, hvor der søges grundbetaling (tidligere enkeltbetaling) også gælde et krav om, at plantedækket skal slås mindst en gang årligt. Slåning eller rydning er ikke optimal naturpleje, men det forhindrer, at et areal gror til i krat.

Det er samtidig min forhåbning, at landbruget – også på beskyttede naturarealer hvor der ikke er rydningspligt m.v. efter disse bestemmelser – vil fortsætte med at bidrage til at vedligeholde vores værdifulde lysåbne natur ved bl.a. afgræsning.

Jeg vil i den forbindelse nævne, at landmændene med den foreslåede ikrafttræden af et forbud per 1. september 2017 vil have over 2 år (og altså tre dyrkningssæsoner) til at foretage de ændringer der evt. måtte skulle til på bedriften for at tilpasse sig forbuddet.

I det omfang, at afgræsning af arealerne vil ophøre, vil jeg henvise til Århus Universitets vurdering af, at effekterne ved fortsat gødskning og sprøjtning vil være mere alvorlige end effekterne af eventuelt ophørt afgræsning.

Regeringen målrettede i landdistriktsprogrammet 2014 – 2015 tilskudsordningen ”tilskud til pleje af græs- og naturarealer” til særlig udpegede arealer indenfor Natura 2000-områderne. Dette vil derfor også gælde § 3-arealer, der ligger indenfor særlig udpegede Natura 2000-områder, hvilket dog vil være en begrænset del af de berørte § 3-arealer.

Det vil også være muligt efter ordningen at give tilskud til § 3-beskyttede arealer med en god naturkvalitet (HNV-score på 5 eller derover) også udenfor Natura 2000-områder, såfremt der er overskydende midler til rådighed.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg